

Első mondata ez: *Silence. Croisez les bras.* Majd a környezet ismertetésére tér át, de az iskola légkörétől később sem tud szabadulni s határozottan túlzásba esik azzal, hogy untig az iskolával, tanítással, jó és rossz tanulókkal, bizonyítvánnyal stb. foglalkozik (*Toujours perdrix!*), noha ebben is elismerésre méltó leleményességet tanusít és humoros elemeket is értékesít. Egy másik különös kedvtelése a szerzőnek a cukorka. Már a 6. lapon találkozunk ezzel a mondattal: *Prenez un bonbon* s ez az édes téma végigvonul az egész könyvön (pl. 35., 44., 59., 70., 72., 89., 90., 120., 164. l.), csokoládéval és süteménnyel bővítve. A könyv vége felé hasznos és tanulságos olvasmányok is következnek (225: *automobiles, aéropplanes*), sőt őt a világháborút tárgyalja (227. l. f.), még pedig egészen tárgyilagos szellemben. A képek mindvégig szorosán a tartalomhoz simulnak, de kivitelük nem valami művészi (a szerző ugyan más véleményen van, l. a 187. l.: *Regardez la belle gravure qui est en tête de cette page*); viszont előnyzámba megy az alájuk jegyzett ügyes szöveg. Mindent egybevetve igen lelkiismeretes munkával állunk szemben, amely ugyanilyen tanítással párosulva biztos eredményre fog vezetni.

K. F.

France (2e année de français), par Mme Camerlynek et G. Camerlynek. Paris, H. Didier, 1922. 177 l. (Ára kötve 6 fr.)

Ez a kötet szerves folytatása az ugyanilyen címmel megjelent I. résznek (l. *M. P.* 1922, 24. l.); ezzel módszer és beosztás dolgában is megegyezik. A 60, átlag két-két oldalra terjedő lecke nyelvtani anyaga folytatja és befejezi az igeragozást és felöleli a többi beszédrészek elemeit. A szöveg könnyű stílusban és vonzó tartalommal folytatólag ismerteti a *Richard*-család életét és élményeit, s ennek révén természetes közvetlenséggel, szinte játszva vezet be a francia családi, társadalmi és közélet ismeretébe. Ezt mindvégig ügyes képecskék kísérik. A szerzők mindenképen azon vannak, hogy a direkt módszert a biztos nyelvtani tudás követelményével összhangba hozzák; erre vall a két nembeli főnevek állandó s szembeálló megkülönböztetése, a *de* használatának ismételt tárgyalása (l. 25., 46., 81., 93. l.) stb. Viszont óvnak minden grammatikai túlzástól s érdemül tudjuk be nekik, hogy illetékes szavukat felemelik az avult vagy kevéssé használt igealakok tanítása ellen. Minthogy ez a mi tanárainknak és tankönyvíróinknak is útmutatásul szolgálhat, eredetiben iktatjuk ide az előszónak erre vonatkozó részét, amely így hangzik:

Qui entend jamais, en France, des formes comme „vous eûtes eu“ ou „vous aimâtes“? Le passé défini n'existe plus guère que dans la langue écrite, et l'imparfait du subjonctif, quoiqu'on en dise, est en train de mourir. A quoi bon, d'autre part, faire apprendre aux élèves des temps purement fictifs, comme l'imparfait „passé“: ayons eu, ayez été, ou des formes comme „je mourus“ dont on ne trouvera guère l'emploi?

K. F.